**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI**
**OLIY TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**QARSHI DAVLAT TEXNIKA UNIVERSITETI**

**“TASDIQLAYMAN”**
O‘quv ishlari bo’yicha prorektor
_____Z.E.Chorshanbiyev
“___” _____2026 yil

60410500- “Bank ishi va auditi” ta’lim yo‘nalishi bitiruvchi kurs talabalari uchun Yakuniy davlat attestatsiyasi

# D A S T U R I

Qarshi davlat texnika universiteti
Kengashi yig'ilishining “25” 02 2026 yil
08-sonli majlisida tasdiqlangan

**Qarshi – 2026**

2025/2026-o‘quv yilida Iqtisodiyot va boshqaruv fakulteti 60410500- “Bank ishi va auditi” ta’lim yo‘nalishi (kunduzgi va sirtqi) bitiruvchi kurs talabalari uchun Yakuniy Davlat Attestatsiya savollari belgilangan talablar asosida mazkur ta’lim yo‘nalishi o‘quv rejasiga asosan o‘zlashtirgan fanlarning bo‘limlariga mos ravishda tuzildi.

**Tuzuvchilar:**

“Iqtisodiy tahlil” fani bo‘yicha: G.Jumayeva
“Bank hisobi,tahlil va audit” fani bo‘yicha: N.Alimxanova
“Pul va banklar” fani bo‘yicha: R.Rashidov
“Bank ishi” fani bo‘yicha: H.Azimova

Ushbu dasturi “Buxgalteriya hisobi va audit” kafedrasi (Bayoni №12, “19” 02 2026 y.), Iqtisodiyot va boshqaruv fakulteti Uslubiy komissiyasi (Bayoni №07, “21” 02 2026 y.) va universitet Uslubiy kengashi (Bayoni №4, “24” 02 2026y.) tomonidan muhokama qilingan va foydalanishga tavsiya etilgan.

**“Iqtisodiyot va boshqaruv” fakulteti dekani:** **Sh.V.Nasimov**

**“Buxgalteriya hisobi va audit” kafedrasi mudiri** **O.A.Amanov**

**Qarshi davlat texnika universiteti Iqtisodiyot va boshqaruv fakulteti 60410500- Bank ishi va auditi ta'lim yo'nalishi bitiruvchi kurs talabalari uchun Yakuniy davlat attestatsiya savollari**

## 1. Iqtisodiy tahlil fanidan YaDA savollari

1. "Sintez" atamasining lug'aviy mazmuni nimani anglatadi?
2. Tahlil so'zining lug'aviy mazmuni nimani anglatadi?
3. Iqtisodiy tahlil fani ob`yekti bo'lib nima hisoblanadi?
4. Iqtisodiy tahlil fanini pirovard maqsadi nima?
5. Iqtisodiy tahlil ... ga bo'linadi?
6. Iqtisodiy tahlil fani qaysi fan bilan ko'proq chambarchas bog'liq?
7. Tahlilning eng asosiy tamoyillari qaysi javobda to'liq aks ettirilgan?
8. Bir butunli bo'laklarga bo'lib o'rganish -
9. Parchalab o'rganilgan jarayonlarni umumlashtirish -
10. Umumiylikdan xususiylik sari o'rganish -
11. Xususiylikdan umumiylik sari o'rganish.
12. Iqtisodiy tahlil fani metodining o'ziga xos jihati
13. Tahlil uchun kerak bo'lgan ko'rsatkichlar turi hamda miqdori ...
14. Odatda tahlil ..... dan boshlanadi.
15. Korxonaning ichki tahlili qaysi tahlilda amalga oshiriladi?
16. Omilli tahlil bu...
17. Korxonaning tashqi tahlili qaysi tahlilda amalga oshiriladi?
18. Korxona rahbariyati, uning egasi va mutaxassislari tomonidan ichki imkoniyatlarni ishga solish va samaradorlikni oshirish maqsadida o'tkaziladigan tahlil qanday tahlil?
19. Tashqi subyektlar tomonidan o'tkazadigan tahlil qanday tahlil?
20. Iqtisodiy tahlilda qo'llaniladigan usullar qanday guruhlarga bo'linadi?
21. Tahlil vujudga kelgandan buyon qullanilib kelinayotgan usullar qanday usullar?
22. Natija o'zgarishiga uchta va undan ko'p omillar ta`sir qilsa, ular o'rtasidagi bog'liqlik funktsional bo'lsa, qaysi usuldan foydalanilmaydi?
23. Natijaga omillar ta`sirini hisoblashda omillarning ketma-ketligiga rioya qilmasdan hisoblash mumkin bo'lgan usul qanday usul?
24. $\Delta TTM = S1 * M1 * (TM1 - TM0)$ formulada natijaning o'zgarishiga omil ta`siri qaysi usul bilan aniqlangan?
25. Qaysi javobda iqtisodiy – matematik usullari tarkibiga kiruvchi usul to'g'ri ko'rsatib o'tilgan?
26. Iqtisodiy tahlilda qanday usullardan foydalaniladi?
27. Quyidagilarning qaysi biri boshqaruv tahlilining ob`ekti hisoblanmaydi?

28. O'rganadigan davriga qarab iqtisodiy tahlilning turlari qaysi javobda to'g'ri aks ettirilgan?
29. Korxonalarni boshqarishdagi o'rniga qarab Moliyaviy tahlilning turini belgilang?
30. Tahlil jarayonida qanday turdagi axborot manbalaridan foydalaniladi?
31. Qaysi manbalar tahlil etish jarayonida asosiy manba bo'lib hisoblanadi?
32. Boshqaruv ob`ektlarining bir-biriga bog'liqligi bo'yicha Iqtisodiy tahlil quyidagi qanday turlarga ajratiladi?
33. Iqtisodiy tahlil fanining pirovard maqsadi nima?
34. Joriy tahlil deb nimani tushunasiz?
35. Tezkor tahlil deb nimani tushunasiz?
36. Istiqbolli tahlil deb nimani tushunasiz?
37. Birlashma va vazirliklar xo'jalik faoliyatining tahlili deb nimani tushunasiz?
38. Marketing tahlilining an`anaviy usullari tarkibiga kiruvchi usulni ko'rsating?
39. Marketing tahlilida qo'llaniladigan evristik metodga qaysi metod kiradi?
40. Marketing tahlilida qo'llaniladigan matritsa usullariga qaysi usullar kiradi?
41. «Sog'ln sigirlar» kategoriyali tovarlarga qanday tovarlar kiradi?
42. «Og'ir bola» kategoriyali tovarlarga qanday tovarlar kiradi?
43. «O'lik yuk» yoki «omadsiz» kategoriyali tovarlarga qanday tovarlar kiradi?
44. Quyidagilardan qaysi biri taklifning o'zgaruvchanligiga ta`sir etuvchi omil hisoblanadi?
45. Mahsulotlar ishlab chiqarish tahlilining ob`ekti -
46. Kritik hajmdagi mahsulot -
47. Normativ sof mahsulot -
48. Shartli sof mahsulot -
49. Assortimentning shakllanishi nimalarga asoslanmaydi?
50. Assortiment rejasining bajarilishini aniqlashda kichik son usulining mohiyati nimadan iborat?
51. Assortiment rejasining bajarilishi koyeffitsiyentini o'zgarishiga qaysi omillar ta`sir etadi?
52. Ishlab chiqarish maromiyligini baholashda qo'llaniladigan egri ko'rsatkichlarga nimalar kiradi?
53. Qaysi javobda ishlab chiqarish maromini ifodalovchi ko'rsatkich to'g'ri ko'rsatilgan?
54. Mahsulot hajmining o'zgarishiga ta`sir etuvchi mehnat omillarini belgilang?
55. Qaysi javobda mahsulot sifatini ifodalovchi ko'rsatkich to'g'ri ko'rsatib o'tilgan?
56. Mahsulot sotish hajmiga ta`sir etuvchi omil -
57. Umumiy hajmda mahsulot sotish rejasining bajarilishi qanday aniqlanadi?
58. Shartnoma majburiyatlari bo'yicha sotish rejasining bajarilishi qanday aniqlanadi?

59. Mahsulot sifatini ifodalovchi individual ko‘rsatkichlar-
60. Sifatni ifodalovchi umumlashtiruvchi ko‘rsatkich-
61. Sifatni ifodalovchi egri ko‘rsatkichlar-
62. Mehnat resurslaridan samarali foydalanishni ifodalovchi ko‘rsatkich emas -
63. Mehnat resurslari va ulardan foydalanishni tahlil etishdan maqsad -
64. Ishchilarning qo‘nimsizlik koyeffitsiyenti qanday aniqlanadi?
65. Bir ishchini ishlagan kishi-soatlarini hisoblovchi ko‘rsatkich -
66. Ish kuni davomiyligi qanday aniqlanadi?
67. Ish kuni davomiyligi ko‘rsatkichiga qanday omillar ta`sir etadi?
68. Bir xodimga to‘g‘ri keluvchi o‘rtacha yillik ish unumini aniqlang?
69. Mehnat resurslaridan foydalanish samaradorligi tahliliga oid ko‘rsatkichlarni aniqlang?
70. Bir ishchiga to‘g‘ri keluvchi o‘rtacha yillik ish unumining o‘zgarishiga qaysi omillar ta`sir ko‘rsatadi?
71. Mahsulot hajmiga qanday mehnat omillari ta`sir etadi?
72. Materiallar xarajatining bazis davridan farqlanishiga qanday omillar ta`sir etadi?
73. Moddiy resurslar tahlilining vazifasi emas -
74. Moddiy resurslar tarkibiga kirmaydi -
75. Qaysi ko‘rsatkich materiallardan samarali foydalanish ko‘rsatkichlariga kirmaydi?
76. Moddiy resurslarga bo‘lgan tashqi ta`minotga kirmaydi -
77. Materiallar qaytimi qanday aniqlanadi?
78. Materiallar sig‘imi qanday aniqlanadi?
79. Ishlab chiqarish tannarxi xarajat elementlari bo‘yicha qanday guruhlarga bo‘linadi?
80. Mahsulot tannarxini xarajat elementlari bo‘yicha tahlil qilishdan asosiy maqsad nimadan iborat?
81. Ish haqini nisbiy farqi qanday aniqlanadi?
82. Ishchilarning yillik ish haqi fondiga qanday omillar ta`sir etadi?
83. Mahsulot tannarxi nima?
84. Xarajatlar tarkibi to‘g‘risidagi nizomga binoan xarajatlar qanday guruhlanadi?
85. O’zgaruvchan xarajatlar deb qanday xarajatlarga aytiladi?
86. Mahsulot tannarxini xarajat elementlari bo’yicha tahlili qaysi hisobot ma`lumotlari asosida o‘tkaziladi?
87. Mahsulotning rejadagi tannarxi bilan haqiqiy tannarxi urtasida qanday farq bor?
88. Doimiy xarajatlar deb qanday xarajatlarga aytiladi?
89. Bir so‘mlik mahsulotga to‘g‘ri keladigan xarajatlar qanday aniqlanadi?
90. Davr xarajatlariga qanday xarajatlar kiradi?

91. Asosiy vositalar harakatini ifodalovchi koyeffitsiyentlar qaysi javobda to‘g‘ri ko‘rsatilgan?
92. Asosiy vositalardan samarali foydalanishning ahamiyati nimalardan iborat?
93. Asosiy vositalardan samarali foydalanish ko‘rsatkichlariga kiradi:
94. Asosiy fondlarning texnik holatini tahlil qilishda hisoblanadigan ko‘rsatkichlarni belgilang?
95. Asosiy vositalarning eskirish darajasi qanday aniqlanadi?
96. Asosiy vositalarning yaroqlilik darajasi qanday aniqlanadi?
97. Asosiy vositalarning yangilanish koyeffitsiyenti qanday aniqlanadi?
98. Asosiy vositalarning chiqib ketish koyeffitsiyenti qanday aniqlanadi?
99. Asosiy vositalardan foydalanish samaradorligiga qaysi ko‘rsatkichlar orqali baho beriladi?
100. Fond sig‘imi qanday aniqlanadi?
101. Fond qaytimi qanday aniqlanadi?
102. Gorizontal tahlilda....
103. Vertikal tahlilda....
104. Trend tahlilida....
105. Nisbiy ko‘rsatkichlar tahlilida....
106. Jami asosiy vositalar qiymatining xodimlarning o‘rtacha soniga nisbati ...
107. Asosiy vositalarning yangilanish koeffitsiyenti qanday aniqlanadi?
108. Asosiy vositalarning chiqib ketish koeffitsiyenti qanday aniqlanadi?
109. To‘liq iqtisodiy tahlil bu -
110. Tematik iqtisodiy tahlilda -
111. Maromiylik koeffitsienti-
112. Mehnat ko’rsatkichlari tarkibiga odatda quyidagilar kiradi?
113. Ishchilarning ish vaqti fondi quyidagicha aniqlanadi -
114. Mehnat sig’imi -
115. Moddiy resurslar bilan ta`minlanish koeffitsienti-
116. Bir so’mlik tovar mahsuloti uchun qilingan xarajat qanday aniqlanadi?
117. Korrelyatsion-regratsion tahlil usulida -
118. Nazariy o’yin usuli -
119. Strukturali guruhlash -
120. Zanjirli bog‘lanish usulida -
121. Mutlaq farq usuli -
122. Nisbiy farq usuli -
123. Joriy (operativ) iqtisodiy tahli l-
124. Istiqbolli iqtisodiy tahlil -
125. Investitsion tahlil -
126. Sanoat ishlab chiqarish fondlari qaytimi qanday aniqlanadi?

127. Sanoat ishlab chiqarish fondlari sigimi qanday aniqlanadi?
128. Bir xodimga to‘g‘ri keladigan yillik mahsulot hajmi qanday aniqlanadi?
129. Sof foyda qanday aniqlanadi?
130. Yalpi foyda qanday aniqlanadi?
131. Quyida berilgan ko‘rsatkichlardan qaysilari korxonaning moliyaviy barqarorlik darajasini ifodalaydi?
132. Korxonaning moliyaviy holati nimaga bog‘liq?
133. Moliyaviy tahilga ta’rif bering?
134. Mahsulot ishlab chiqarish tannarxi tahlili maqsadi...
135. Mahsulot tannarxini tahlil qilish tahlil manbalari:
136. Moliyaviy natijalar tahlili uchun zarur ma’lumotlar nechanchi shakl «Moliyaviy natijalar to‘g‘risidagi» hisobot va unga berilgan izoxlardan olinadi?
137. Tahlilda sotishning uchta qatori harakterlanadi ular qaysilar?
138. Mahsulot sotishdan olingan foyda o‘zgarishiga qaysi omillar ta’sir etishi mumkin?
139. Moliyaviy natijalar tahlilining maqsadi....
140. Moliyaviy holat va moliyaviy koeffitsentlar tahlilining maqsadi....
141. Korxonaning to‘lov qobiliyatining tahliliga to‘lash uchun mablag‘lar qaysilar?
142. Ishlab chiqarish rentabelligi qanday aniqlanadi?
143. Korxonaning daromadliligi qanday aniqlanadi?
144. Butun sarflangan kapitalning (aktivlarning) o‘sishini aks ettiruvi tayanch indicator-.....
145. Korxonaning o‘z majburiyatlari bo‘yicha qarzlarni to‘lov muddati kelishining aniq vaqtida bajarish qobiliyati –.....
146. Yalpi marjinal foyda –.....
147. Korxona moliya-xo‘jalik faoliyatining tahlili uchun qaysilar axborot manbalari hisoblanadi?
148. Iqtisodiy nochor korxonalar moliyaviy ahvoliga ko‘ra...
149. Rezerv kapitali qaysi moddalar hisobiga xosil bo‘ladi? Buxgalteriya balansi quyidagi elementlarni o‘z ichiga oladi:
150. Balansning aktiv qismi quyidagi taxliliy guruxlardan iborat:
151. Sof mahsulot hajmi qanday aniqlanadi?
152. Korxonaning to‘lov qobiliyatini tahlil etishda qisqa muddatga qaysi ko‘rsatkichlari o‘rganiladi?
153. Mahsulot realizatsiyasidan tushgan summaning aylanma mablag‘larning o‘rtacha qoldiqlar summasiga nisbati bu –
154. Korxonaning faoliyatini amalga oshirish natijasida olinadigan daromadlari hisobiga quyidagilar kiritiladi:

155. Ishlab chiqarish xarajatlari turlari qaysi javobda to‘g‘ri ko‘rsatilgan? “Doimiy xarajatlar” deb qanday xarajatlarga aytiladi?
156. “O‘zgaruvchan xarajatlar” deb qanday xarajatlarga aytiladi?
157. Yalpi foydadan qonunlar bilan belgilangan soliqlar to‘langandan keyingi qoldiq – bu….?
158. Hisobot nima?
159. Majburiyatlar bu:
160. Korxona foydasi qachon o‘zining eng yuqori darajasiga yetadi?
161. Moliyaviy tahlil metodlarini asosi nima?
162. Moliyaviy tahlil uchun olingan ma’lumotlar qanday tekshiriladi?
163. Moliyaviy tahlilga ta’rif bering?
164. Moliyaviy qaramlik koeffitsienti qanday aniqlanadi?
165. Moliyaviy natijalarning vertikal tahlili qanday amalga oshiriladi?
166. Moliyaviy natijalarning gorizontal tahlili qanday amalga oshiriladi?
167. Moliyaviy mustaqillik koeffitsienti qanday aniqlanadi?
168. Majburiyatlar tarkibida kreditorlik qarzlari ulushi (%da) qanday aniqlanadi?
169. Mutlaq likvidlilik koeffitsienti qanday aniqlanadi?
170. Moliyaviy tahlilda analiz va sintez usuli …
171. Korxona aktivlarini aylanuvchanlik koeffitsienti qanday aniqlanadi?
172. Korxona aktivlariga nisbatan rentabellik qanday aniqlanadi?
173. Kompleks tahlilga deb qanday tahlilga aytiladi?
174. Kreditorlik qarzlarining aylanish koeffitsienti qanday aniqlanadi?
175. Kreditorlik qarzlarining aylanish kuni qanday aniqlanadi?
176. Kreditorlik majburiyatlari tarkibida muddati o‘tgan kreditorlik qarzlarining salmog‘i (%da) qanday aniqlanadi?
177. Joriy aktivlar va qarz kapitali nisbati koeffitsienti qanday aniqlanadi?
178. Jami aktivlarning rentabellik darajasi qanday aniqlanadi?
179. Debitorlik qarzlari tarkibida muddati o‘tgan debitorlik qarzlari ulushi qanday aniqlanadi?
180. Deduktiv usul ko‘proq qaysi tahlilda qo‘llaniladi?
181. Buxgalteriya balansi ma’lumotlari asosida qaysi ko‘rsatkichni aniqlash mumkin?
182. Bitta aksiyaning daromadligi qanday aniqlanadi?
183. Bitta aksiyaga to‘g‘ri keladigan foyda summasi qanday aniqlanadi?
184. Balansni likvidligi deganda nima tushuniladi?
185. Qisqa muddatli majburiyatlarni zahira va xarajatlar bilan qoplash koeffitsienti qanday aniqlanadi?
186. Qisqa muddatli majburiyatlarni o‘z aylanma mablag‘lar bilan qoplash koeffitsienti qanday aniqlanadi?

187. Pul mablag‘larini aylanuvchanlik koeffitsienti qanday aniqlanadi ?
188. Tahlilda hodisalar … bo‘lib o‘rganiladi?
189. Boshqaruv tahlilida kimlar qatnashishi mumkin?
190. Ichki xo‘jalik tahlili deb nimani tushunasiz?
191. Tahlilda o‘zgarish sabablari … ko‘rinishida yuzaga chiqadi?
192. Miqdor omillar tarkibiga kiruvchi ko‘rsatkichlar qaysi javobda to‘g‘ri ko‘rsatilgan?
193. Korxonaning moliyaviy salohiyati ko‘rsatkichlari nimalardan iborat?
194. Moliyaviy barqaror korxona – bu:
195. Moliyaviy barqarorlik qanday ko‘rsatchiklar orqali aniqlanadi?
196. Moliyaviy barqarorlikka ta’sir etuvchi omillarni turkumlang?
197. Dinamik baholashning maqsadi nimadan iborat?
198. Qaysi ta’rifda korxonaning kreditga layoqatliligi to‘g‘ri keltirilgan:
199. Bank kredit portfelini diversifikatsiyalash deganda nimani tushunamiz?
200. Kreditga layoqatlilikni baholashda foydalaniladigan likvidlilik ko‘rsatkichlarining turlarini belgilang?

## TAVSIYA ETILADIGAN ADABIYOTLAR

1. Мельник М.В., Поздеев В.Л. Экономический анализ: Учебник и практикум. Москва: Юрайт, 2020. -2 6 1 с.

2. Pardayev M.K. Iqtisodiy tahlil nazariyasi. Darslik. - T.: “Innovatsion rivojlanish nashriyot-matbaa uyi” DUK, 2020. - 588 b.

3. Raximov M.Y., Qalandarova N.N. Moliyaviy tahlil. Darslik. T.: Iqtisod-Moliya, 2019. - 736 b.

**4.** Xasanov B.A., Raximov M.Y., Muqumov Z.A. va boshqalar. Moliyaviy tahlil. Darslik. - T.: IQT1SODIYOT, 2020. - 736 b.

**5.** Raximov M.Y., Mavlonov N.N., Qalandarova N.N. Iqtisodiy tahlil. O‘quv qo‘llanma. -T.: Iqtisod-Moliya, 2020. - 517 b.

**6.** Jumayeva G.J., Atamurodov Sh.A. Iqtisodiy tahlil va audit. Darslik. - Q.: “ILM-FAN-MA’NAVIYAT” nashriyoti, 2024. - 352 b.

**7.** Jumayeva G.J. Moliyaviy hisobot tahlili.Darslik. Qarshi “Intellekt” nashriyoti,2024.-262 bet.

## 2.“Bank hisobi, tahlil va audit” fanidan YaDAK savollari

1.Bank faoliyatini operativ(tezkor) tahlil qilishda qanday hisobraqamlar aylanmalari va qoldig‘idan foydalaniladi?
2.“O‘zbekiston Respublikasi Markaziy banki to‘g‘risida”giqonunning nechanchi moddasiga muvofiq Markaziy bank moliyabank tizimi barqarorligini saqlab turish, omonatchilar va kreditorlarning manfaatlarini himoyalashni ta’minlash maqsadida banklar,kredit uyushmalari va garovxonalar faoliyatini tartibga soladi hamda nazorat qiladi?
3.Tijorat banklari faoliyatini tahlil etish subyektlari nuqtayi nazaridan ular necha turga bo‘linadi?
4.Tijorat banklari faoliyati tashqi tahlili qaysi subyektlar tomonidan amalga oshirililadi?
5.Tijorat banklari faoliyati ichki tahlili qaysi subyektlar tomonidan amalga oshirililadi?
6.2024yil natijalari bo‘yicha umumiy aktivlari mamlakatbank tizimi aktivining 90 foizidan ortig‘ini tashkil qiladigannechta Bank “Fitch Reyting”, “Mudis” va “Standart end Pur”kabiy etakchi xalqaro reyting kompaniyalarining “barqaror”degan yuqori reyting bahosini olishga muvaffaq bo‘ldi.
7.Bank faoliyati tahlili uning mazmuni jihatidan qanday turlarga bo‘linadi?
8.Tahlil qilinayotgan davrga ko‘ra bank faoliyati tahlili qanday tasniflanadi?
9.Tijorat banklarining resurs bazasi makroiqtisodiy omil sifatida ularga qay tariqa bevosita ta’sir qiladi?
10.Majburiyatlar – ... .
11.Kapital-... .
12.Tijorat banklari balansida majburiyatlar foizini tashkil etadi?
13.Quyidagilarning qaysi biri bank amaliyotida passiv operatsiyalar hisoblanadi?
14.Depozit operatsiyalar – bu?
15.Respublikamiz tijorat banklari amaliyotida depozit sertifikatlari 2024yil 1yanvar holatiga ko‘ra jami qanchani tashkil etgan.
16.Xalqaro bank amaliyotida tijorat banklarining resurslari tarkibida qimmatli qog‘ozlarning ulushi necha foizni tashkil etadi?
17.Passiv operatsiyalar bu- ... .
18.Majburiyatlar samaradorligini ifodalovchi formulani ko‘rsating.
19.Kredit portfeli tahlilida asosiy e’tibor nimaga qaratilmog‘i kerak?
20.Bank aktivlarining tarkibi deyilganda balans yakuniga nisbatan qanday sifatdagi aktivlar salmog‘i tushuniladi?
21.Bank faoliyatining asosiy pirovard maqsadi nima?

22.Bank aktivlarining asosiy qismini odatda nimalar tashkil etadi?
23.Foizli xarajatlar o‘z ichiga nechta xarajat turini oladi?
24.Respublikamiz tijorat banklarining foizsiz xarajatlari o‘z ichiga nechta xarajat turini oladi?
25.Bankning daromad keltirmaydigan aktivlari nechta ?
26.Bank aktivlarining barchasi .....?
27.Likvidlilik deganda .....?
28.Kassadagi naqd pullar……
29.Bank aktivlarining natijaviyligi,deganda…..?
30.Xarajat – bu……..?
31.Bankning xarajatlari asosan nechta va qaysilar
32.“Likvidlik”---atamasi ma’nosini nima?
33.Likvidlik holati necha tomonlama xarakterlandi
34.Makro iqtisodiyot nuqtayi nazaridan banklar likvidligining boshqarilishi tomonidan tartibga solish orqali to‘ldirib boriladi.
35.Bank likvidligini tahlil qilish quyidagi maqsadlarni ko‘zlaydi:
36.Tijorat banklari daromadlari ikki guruhga:_____daromadlarga ajratiladi.
37.Tijorat banklari xarajatlari qanday xarajatlarga guruhlanadi
38.Tijorat banklari moliyaviy natijalari tahlilining asosiy vazifalaribo‘lib:
39.Foydaning tarkibi:daromadlar, xarajatlar qanday o‘zgarganligini o‘rganish hamda bu o‘zgarish sabablarini aniqlash;
40.Tijorat banklari aktivlarining samarali foydalanishini nimaga qiyoslab (taqqoslab)tahlil qilish yaxshi natijalarni beradi.
41.Bu ko‘rsatkich foydaning aktivlarga nisbati bilan aniqlanadi va u aktivlar rentabelligi darajasini ifodalaydi
42.Ushbu ko‘rsatkich sof foydaning daromad keltiruvchi aktivlarga nisbati bilan aniqlanadi.
43.Bank o‘z kapitali qiymati multiplikatori o‘rtacha aktivlar qiymatining_____ . bilan o‘lchanadi.
44._____bank foydasining kapitalga nisbati bilan aniqlanadi.Bu ko‘rsatkich1 so‘mlik bank kapitaliga to‘g‘ri keladigan foyda miqdorini bildiradi va u ayniqsa, aksionerlari bankdagi mablag‘laridan qanchalik darajada samarali foydalanilayotganligini bildiradi.
45.Tijorat banklari depozitlariga qo‘yilgan mablag‘larga, olingan kreditlarga to‘langan foizlarga,qimmatli qog‘ozlarga to‘lanadigan foiz va shu kabilarga ……
46.Tijorat banklariga ko‘rsatilgan xizmatlarga (transport, suv, gaz, elektroenergiya va shu kabilarga), xodimlarga ish haqi, ma’muriy boshqaruv xarajatlarga operatsion xarajatlar deyiladi.

47.Foyda – tijorat banklari faoliyatlarining yakuniy natijalarini ifodalovchi asosiy ko‘rsatkichdir.
48.Uzoq muddatli likvidlik bu…
49.Lahzali likvidlik …
50.Joriy likvidlik…
51._____foydaning o‘rtacha ustav kapitaliga nisbati orqali aniqlanadi.
52..... -mo'ljallangan xarajat va to‘lov uchun berilgan pul mablag‘lari. Davlat Markaziy bankining ko‘rsatmasiga ko‘ra avans xalq xo‘jaligida kassa jarayonlarini olib borish qoidalariga, asosan, qat'iy belgilangan maqsadlar uchun beriladi
53.Maxsus zaxiralar bu…
54.Agent kelishuvi bu…
55.....- buxgalteriya balansining bir qismi bo'lib, ma'lum bir muddatga sub’ekt mablag‘larining tarkibi va joylanishini pul ko'rinishida aks ettiradi.
56.....- hisob bo'yicha to'lovni amalga oshirish uchun rozilik bildirish
57.....-lizing beruvchi (bank), lizing oluvchi (xaridor) hamda sotuvchi (mol yyetkazib beruvchi)
58.....- birja kopiroval komissiyasi tomonidan ro'yxatga olinadigan va e'lon qilinadigan savdo birjasining tovarlar bahosi hamda qimmatli qog'ozlar kursi.
59.Barter –?
60.Analitik hisob -?
61.Tijorat banklarida buxgalrteriya hisobi hisob varaqlar rejasi qachon qabul qilingan?
62.Bankda kirim qilingan naqd pullar qanday hisob varaqlarda hisobga olinadi?
63.Kredit liniyasi-bu?
64.....xo'jalik operatsiyalarining bir vaqtning o'zida bir schetning debetida ikkinchi schetning kreditida yoki aksincha aks ettirilishi
65.Plastik kartochkalar aloqadorligi bo'yicha qanday turlarga bo'linadi?
66.Mijozlarga hisobvaraq ochilganda qanday shartnoma tuziladi?
67.Valuta mablag'lari harakati to'g'risidagi ma'lumot qaysi hisobot shaklida ilova qilingan?
68.Naqd pul topshirishda qo'llaniladigan e'lonnoma hujjatining qismlari nechta? (raqam bilan yozing)
69.Qiyin sotiluvchi aktivlar tarkibiga qanday aktivlar kiradi?
70.Banklarning kreditlar bo'yicha vositachilik daromadlari qanday daromadlar guruhiga kiritiladi?
71.Inkasso topshiriqnomasi to'lovchi va undiruvchilar turli xil shaharlarda faoliyat ko'rsatib turli xil bank xizmat ko'rsatsa necha nusxada taqdim etiladi?
72.Bank hisobvaraqlar rejasida kapitalni hisobini yuritadigan hisobvaraqlar nechanchi "raqamdan" boshlanadi?

73.Barcha bank operatsiyalari buxgalteriya hisobida qanday hisobga olinadi
74.Banklarda yordamchi kitob (analitik hisob) nomerlari necha xonali sonlardan iborat bo'ladi?
75.Bosh kitob bo'yicha kodlash tizimi necha xonali?
76.....banklarda umumlashgan hisob materiallari haqida axborot berib, bank moliya hisobotlarida ko'rsatiladigan hisobvaraqlar guruhi bo'lib hisoblanadi
77.Banklarning aktiv hisobvaraqlarida kamayish hisobvaraqning qanday tomonida aks ettiriladi?
78.Akseptsiz to'lov talabnomasi to'lovchi va mablag' oluvchiga bitta bank xizmat ko'rsatsa necha nusxada taqdim etiladi?
79.Imzolar va muhr izi tushirilgan kartochka banklarga necha nusxada topshiriladi?
80.Hisobvaraq yopilgan vaqtdan boshlab necha ish kunida bank soliq organlariga xabar berishlari lozim?
81.Banklarning buxgalteriya ishlari qaysi bo'limga yuklatilgan?
82.Front-ofisning umumiy vazifalari nechta?
83.Front-ofis nechta bo‘limlardan iborat bo‘ladi?
84.Ichki bank nazorati 3 xil yo‘l bilan amalga oshiriladi:
85.Bank aktivlari, passivlari, kapitali, daromadlari va xarajatlari bo‘yicha hisobvaraqlar I bo’limi nimalardan iborat va qaysi hisobvaraqlar tashkil etadi?
86.Bank aktivlari, passivlari, kapitali, daromadlari va xarajatlari bo‘yicha hisobvaraqlar II bo’limi nimalardan iborat va qaysi hisobvaraqlar tashkil etadi?
87.Bank aktivlari, passivlari, kapitali, daromadlari va xarajatlari bo‘yicha hisobvaraqlar III bo’limi nimalardan iborat va qaysi hisobvaraqlar tashkil etadi?
88.Bank aktivlari, passivlari, kapitali, daromadlari va xarajatlari bo‘yicha hisobvaraqlar IV bo’limi nimalardan iborat va qaysi hisobvaraqlar tashkil etadi?
89.Bank aktivlari, passivlari, kapitali, daromadlari va xarajatlari bo‘yicha hisobvaraqlar V bo’limi nimalardan iborat va qaysi hisobvaraqlar tashkil etadi?
90.Bank aktivlari, passivlari, kapitali, daromadlari va xarajatlari bo‘yicha hisobvaraqlar VI bo’limi nimalardan iborat va qaysi hisobvaraqlar tashkil etadi?
91.Ichki nazoratning nechta shakli bor?
92.Ichki nazoratning qo’yilgan vazifalarni bajarish xususiyatiga ko’ra nechta turga bo’linadi?
93.Ichki nazoratning bajarilish vaqtiga ko’ra qanday guruhlarga bo’linadi?
94.Ichki nazoratning manbasiga ko’ra qanday guruhlarga bo’linadi?
95.Ichki nazoratning qamrab olish hajmiga ko’ra qanday guruhlarga bo’linadi?
96.Ichki nazoratning foydalaniladigan usullar va tadbirlarga ko’ra qanday guruhlarga bo’linadi?
97.Ichki nazoratning qo’yilgan vazifalarni bajarish xususiyatiga ko’ra
98.Ichki nazorat foydalaniladigan usullar va tadbirlarga ko’ra

99.Ichki nazoratning umum metodologik usullar
100.Ichki bank nazorati necha xil yo‘l bilan amalga oshiriladi:
101.Bank aktivlari, passivlari, kapitali, daromadlari va xarajatlari bo‘yicha hisobvaraqlar qanday bo‘limlarga kiritilgan?
102._____foydaning o‘rtacha ustav kapitaliga nisbati orqali aniqlanadi.
103.Naqd pulsiz hisob-kitoblarni qonunda ko‘zda tutilgan va O‘zbekiston Respublikasi Markaziy banki tomonidan qabul qilingan va amalga oshiriladigan shakllari to’g’ri berilgan qatorni ko’rsating.
104._____– to‘lovchi korxonaning uning bankdagi depozit hisobvarag‘idan pul mablag‘larining ma’lum bir summasini boshqa mijozning hisobvarag‘iga o‘tkazish haqida o‘ziga xizmat ko‘rsatuvchi bankka bergan topshirig‘idir.
105.To‘lov topshiriqnomalari orqali amalga oshiralidigan to’lovlarni ko’rsating.
106.To‘lov topshirig‘i tegishli nazoratdan o‘tkazilgandan so‘ng, pul o‘tkazish bo‘yicha qanday buxgalteriya yozuvidan foydalaniladi?
107._____– bu mahsulot yyetkazib beruvchi va mablag‘ oluvchilarning belgilangan summani to‘lovchi bank orqali to‘lashi to‘g‘risidagi talabnomani o‘z ichiga olgan hisob-kitob hujjatidir.
108.To‘lov talabnomalari bo‘yicha hisob-kitoblarni rasmiylashtirish va hisobga olish ishlari nechi bosqichda ko‘rib chiqiladi?
109.Agar mahsulot yyetkazib beruvchi va to‘lovchi tomonlarga bitta bank bo‘limi xizmat ko‘rsatsa talabnoma nechi nusxada taqdim etiladi?
110.To‘lov talabnomasini 1-kartotekaga joylashtirishda qaysi balansdan tashqari provodka bajariladi?
111._____ -mijozning topshirig‘iga ko‘ra shartnoma bo‘yicha uning kontrogenti foydasiga berilayotgan bankining shartli pul majburiyatidir. Akkredetiv so‘zining o‘zi lotin tilidan olingan bo‘lib, “ishonchli” degan ma’noni bildiradi.
112._____– ushbu topshiriqnomani bergan bank mijozining bank-emitentga to‘lovchining hisobvarag‘idan so‘zsiz tartibda mablag‘larni hisobdan chiqarish to‘g‘risidagi talabidir.
113.Tegishliligiga ko‘ra plastik kartochkalar qanday turlarga bo‘linadi?Qaysi yildan boshlab yurtimizda banklararo hisob- kitoblar yagona vakillik hisobvarag‘i asosida tashkil etila boshlandi?
114.Badalnoma nechi qismdan iborat?
115.Pul almashtirish shoxobchasi xorijiy valuta sotib olish uchun sarflangan naqd pulning umumiy summasiga beriladigan provadkani ko’rsating.
116.Pul almashtirish shoxobchasi xorijiy valutani sotishdan tushgan so’mdagi naqd pulning yukxatda ko‘rsatilgan alohida har bir xorijiy valutadagi umumiy summasiga berilgan provodkani ko’rsating.
117.Banklarning noa’nanaviy operatsiyalari tarkibini ko’rsating.

118.“Tijorat banklarida lizing operatsiyalarini amalga oshirish va ularning buxgalteriya hisobini yuritish tartibi to’g’risi”da 620- sonli Nizomi qachon tasdiqlangan?
119.Lizing foiz stavkalari miqdori lizing oluvchi va lizing beruvchi bank o’rtasidagi o’zaro kelishuvga ko’ra nimada aks ettiriladi?
120.Lizing beruvchi bank lizing ob’ekti uchun to’lovlarni sotuvchiga oldindan to’lab berilganda qanday buxgalteriya yozuvini amalga oshiradi?
121.Lizing obyekti avval lizing beruvchi bank balansiga kirim qilinib, so’ngra lizing oluvchiga lizinga berilganda va lizing ob’ekti bank balansiga kirimqilinganda qanday buxgalteriya yozuvi beriladi?
122.Lizing obyekti avval lizing beruvchi bank balansiga kirim qilinib, so’ngra lizing oluvchiga lizinga berilganda va lizing ob’ekti lizing oluvchigaberilganda qanday buxgalteriya yozuvi beriladi?
123._____ – bu ularni chiqargan shaxs bilan ularning egasi o‘rtasidagi mulkiy huquqlarni yoki qarz munosabatlarini tasdiqlovchi divident yoki foiz ko‘rinishida daromad to‘lashni hamda ushbu hujjatlardan kelib chiqadigan huquqlarni boshqa shaxsga berish imkoniyatini nazarda tutuvchi pul hujjatidir.
124.“Tijorat banklarida qimmatli qog‘ozlar bilan amalga oshiriladigan operatsiyalarning buxgalteriya hisobi to‘g‘risida”gi Yo‘riqnoma qachon tasdiqlangan?
125.Schyot nomini toping: 23602 - _____.
126.HKKMlarda asosan tijorat banklariga madad puli jo‘natilganda qanday buxgalteriya o‘tkazmasi amalga oshiriladi?
127.Sotib olingan binolar balansda qanday aks ettiriladi?
128.Amortizatsiya hisoblari necha usulda amalga oshiriladi?
129.Nomoddiy aktivlar hisobi qaysi hisob bo’yicha yuritiladi?
130.Tijorat banklarining barcha xarajatlari qanday guruhlarga bo’linadi?

131.Tijorat banklari qaysi shaxslar kabi mol mulk solig’ini to’laydi?
132.Tijorat banklarida mol-mulk solig’i necha foizni tashkil etadi?
133.Tijorat banklarida Soliq solish manbasidan to‘lanadigan soliq (SSMTS) necha foizni tashkil etadi?
134.Pullarni ekspertizaga qabul qilinganligi haqida mijozga qaysi shakldagi kvitantsiya beriladi.
135.Muddatli valyuta operatsiyalariga qaysi operatsiyalar kiradi?..... – hosilaviy moliyaviy instrumentlar turkumiga kiradi
136.....- bu, birjadan tashqaridagi bozorda amalga oshiriladigan operatsiyalardir.
137..... - bu, valyutalarning belgilangan summalari bilan birja bozorida almashish

operatsiyalaridir.

138..... - bu, markazlashgan bozor bo'lib, unda raqobatdoshlik asosida tovarni yetkazib berishga fyuchers kontraktlari sotiladi va sotib olinadi.

139..... - bu ma'lum bir aktivni shartnomada qayd etilgan bahoda, oldindan kelishilgan sanada yoki kelishilgan ma'lum bir davr ichida sotib olish yoki sotish huquqini (sotib oluvchi optsioni uchun) boshqa shaxsga berilishi haqidagi ikki taraflama shartnomadir

140.Optsionning bahosi nima deb ataladi?

141.....- birjadan tashqari muddatli valyuta operatsiyalari bo'lib, kelishuv asosida, telefon yoki teleks orqali banklar va savdo-sanoat kompaniyalari tomonidan amalga oshiriladi.

142.....- bu, banklar o'rtasidagi valyuta shartnomasi bo'lib, bir turdagi va bir xil hajmdagi valyutaning turli muddatlarga oldi-sotdi operatsiyalari kombinatsiyasidan iboratdir

143. ..... - valyutani kelgusida ma'lum sanada yetkazib berish sharti bilan, sotib olinishi (sotilishi) mumkin bo'lgan kursi.

144..... - almashuv, almashtirish ma'nosini bildiradi.

145..... - bank mablag'lari toifasi bo'lib, bankning to'lov faoliyatining ahvolini belgilaydi va mijozlarning naqd pulga bo'lgan talablarini qondirish uchun bankning mijoz oldidagi o'z majburiyatlarini bajarish qobiliyatini ochib beradi.

146..... - tijorat bankining fond bozoridagi operasiyalari aks ettiriladi va balans aktivining boshqa ko'rsatkichlari bilan taqqoslanganda, qimmatli qog'ozlar bilan bo'ladigan operasiyalarda bankning amaliy faolligini ifodalaydi

147. ..... - tijorat banklarining kreditga doir operasiyalari bo'yicha bank foyda olishining belgilovchi moddasi hisoblanadi.

148..... - bankning xo'jalik yurituvchi boshqa subyektlar, moliya tashkilotlari faoliyatidagi ulushli ishtirokini ko'rsatadi.

149.O'zbekiston Respublikasiga kirishda bojxona deklaratsiyasida ko'rsatilgan summadan ortiq naqd chet el valyutasining olib chiqilishiga qaysi tashkilot(lar)ning ruxsatnomasi bilan yo'l qo'yiladi.

150."Depozit" so'zi .....

151.Banklarda hisobvaraqlar rejasi nechta bulimdan iborat?

152.Markaziy bankning asosiy vazifasi nima?

153.Quyidagilarning qaysi biri naqd pulsiz hisob-kitoblar shakliga taalluqli emas?

154.Hisob - operatsion bo'limini kim boshqaradi?

155.Bek-ofisga berilgan to'g'ri izoxni toping

156.Front-ofisga berilgan to'g'ri va to'liq izoxni toping... hisoblangan foizlar asosiy qarz qoldig'iga qo'shilib hisoblanadi.

157.Amaldagi balans shakli qachon qabul qilingan?

158.Bank hisobvaraqlar rejasida daromadlar hisobini yuritadigan hisobvaraqlar nechanchi “raqamdan” boshlanadi?
159.Agar markazlashgan kredit resurslarining foiz stavkalari oshsa, unda:
160.Kredit muomala vositalari.
161.Davlat tomonidan rasmiy ravishda milliy valyuta kursini oshirilishi bu –
162.Valyuta mablag’lari harakati to’g’risidagi ma’lumot qaysi hisobot shaklida ilova qilingan?
163.Inkasso topshiriknomasi kimlar tomonidan taqdim etilishi qanday javobda to’liq keltirilgan?
164.Mijozlar hisob-kitob kassa xizmatidan foydalanish uchun banklarni qanday tanlaydilar?
165.Mijozlarga hisobvaraq ochilganda qanday shartnoma tuziladi?
166.Banklarda hisobvaraqlar rejasida xarajatlar hisobini yuritadigan hisobvaraqlar nechanchi “raqamdan” boshlanadi?
167.Jamg’arma depozit hisobvaraq –
168.Quyida keltirilgan hisobvaraqlarning qaysi birida ham debet, ham kredit qoldiq hosil bo’ladi?
169.Imzolar va muhr izi tushirilgan kartochka banklarga necha nusxada topshiriladi?
170.Buxgalteriya hisobi schyotlari yordamida joriy davrda hisobga olingan ma’lumotlarni ma’lum davrga umumlashtirib ko’rsatadigan jadval nima?
171.Tijorat banklarida mijozlarga ochiladigan hisobvaraqlar qanday javobda to’liq keltirilgan?
172.Tadbirkorlar milliy valyutada talab qilib olinguncha depozit hisobvarag’ini ochish uchun banklarga taqdim etadigan hujjatlar ro’yxati qaysi javobda to’liq keltirilgan
173.Inkasso topshiriqnomasi -
174.Kartoteka № 1, bu -
175.Banklarning kreditlar bo’yicha vositachilik daromadlari qanday daromadlar guruhiga kiritiladi?
176.Tijorat banklari hisobvaraqlar rejasida aktiv schetlar qanday joylashtirilgan?
177.Qanday turdagi foiz stavkasi rivojlangan mamlakatlar bank amaliyotida inflyatsiya yuqori bolgan sharoitda kreditlar qadrsizlanishining oldini olish maqsadida qollaniladi?
178.Kredit bahosining funksiyalari to‘g‘ri keltirilgan qatorni aniqlang.
179.Tijorat banklari operatsiyalari bo'yicha foiz stavkalari, xizmat haqi va komission to`lovlar qonun va qonun osti hujjatlariga muvofiq banklar tomonidan qanday belgilanadi?
180.Qaysi qonunchilik hujjatiga muvofiq kredit shartnomasida bir tomon - tijorat banki yoki boshqa kredit tashkiloti (kreditor) ikkinchi subyektga (qarzdorga)

shartnomada ko'rsatilgan miqdorda va belgilangan shartlar asosida pul mablag'larini (kredit) berish, qarz oluvchi esa olingan pul mablag'larini va undan foydalanganlik uchun foizlami qaytarish majburiyatini oladi?

181.Qaysi qonunchilik hujjatiga muvofiq banklar kredit operatsiyalari bo'yicha foiz stavkalari va vositachilik haqi miqdorini mustaqil belgilaydilar?

182.Jismoniy shaxsga berilgan kredit bo‘yicha foiz hisoblandi, qanday o‘tkazma bajariladi?

183.Yuridik shaxsdan kreditga hisoblangan foiz undirib olindi. Qanday o'tkazma beriladi?

184.Bank jismoniy shaxsning kreditini undirdi, qanday o'tkazma beriladi?

185.Markaziy banklar uchun ta’qiqlangan faoliyat turlari.

186.Yaponiya Markaziy banki qachondan boshlab mustaqil faoliyat yurita boshladi?

187.O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki to‘q‘risidaqi qonun qachon qabul qilinqan?

188.O’zbekiston Respublikasining “Banklar va bank faoliyati to’g’risida”gi qonuniga ko’ra banklarda qaysi operatsiyalarni amalga oshirishga ruxsat berilgan?

189.Mamlakatimizda qimmatli qog`ozlarning qaysi turlari amal qiladi?

190.Aktivlar, passivlar, obligatsiyalar, xazina majburiyatlari, bank sertifikatlari, veksellar, hosilaviy qimmatli qog`ozlar, naqd bo’lmagan pullar

191.Aktivlar, passivlar, obligatsiyalar, xazina majburiyatlari, bank sertifikatlari, veksellar, hosilaviy qimmatli qog`ozlar

Banklarning buxgalteriya ishlari qaysi bo’limga yuklatilgan?

192.Overdraft nima?bank tomonidan mijozlarga uning joriy raqamidagi qoldig‘i ustiga beriladigan kredit.

193.O‘zaro hisob-kitoblarda qo‘llaniladigan chek:

194.Naqd pulsiz hisob-kitoblardagi qaysi hujjatlar moliyaviy hujjatga kirmaydi?

195.O`zbekiston Respublikasi Markaziy bankining bosh maqsadi nimadan iborat?

196. Buxgalteriya schyotlarining tomonlari to’g’ri ko’rsatilgan javobni aniqlang?

197.Aktiv schyotlarda oxirgi qoldiq qanday aniqlanadi?

198.Passiv schyotlarda oxirgi qoldiq qanday aniqlanadi?

199.Plastik kartochkalar aloqadorligi bo’yicha qanday turlarga bo’linadi?

200.O’zbekiston Respublikasida Naqd pulsiz hisob-kitoblarni amalga oshirishda

## TAVSIYA ETILADIGAN ADABIYOTLAR

**1.** Tijorat banklarining ichki auditiga qo‘yiladigan talablar to‘g‘risidagi nizomni tasdiqlash haqida [O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 2021-yil 7-mayda ro‘yxatdan o‘tkazildi, ro‘yxat raqami 3302.

**2.** Navro‘zova K.N., Karimov N.G’., Ortiqov U.D. Banklarda buxgalteriya hisobi

T.: Davr nashriyoti, 2012.

**3.** Omonov A., Qoraliev T. Banklarda buxgalteriya hisobi T.: Iqtisod–moliya, 2014 y. 241 b.

**4.** Umarov Z.A., Ibragimov A.K., Rizaev N.K., Marpatov M.D.,– Banklarda moliyaviy hisobotning xalqaro standartlari / darslik – T.: «IQTISOD-MOLIYA», 2019 – 500 b.

**5.** Umarov Z.A. Banklarda buxgalteriya hisobi / darslik – T.: «Nihol-print», 2021 – 580 b.

**6.** Karaliyev T.M., Qurbonov R.B., Rustamov M.S.. Banklarda buxgalteriya hisobi: O‘quv qo‘llanma / -Toshkent: “ZEBO PRINT”, 2021. - 344 b.

**7.** A.A. Karimov, F.R. Islomov,A.Z. Avloqulov.. Xalqaro audit:Darslik /-Toshkent, 2015.-397b.

8. A.J.Tuychiyev, I.N.Qo‘ziyev, R.M.Haydarov, M.M.Yaqubov, Ichki audit: Darslik-T.: “Iqtisod-Moliya”, 2019. - 368 b.

## AXBOROT MANBALARI

1. www.gov.uz - O‘zbekiston Respublikasi Hukumat portali.
2. www.lex.uz - O‘zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi.
3. www.mineconomy.uz - O‘zbekiston Respublikasi Iqtisodiy taraqqiyot va kambag‘allikni qisqartirish vazirligi sayti.
4. www.stat.uz - O‘zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo‘mitasi sayti.
5. www. soliq.uz - O‘zbekiston Respublikasi Davlat soliq qo‘mitasi sayti.
6. www.cbu.uz – O‘zbekiston Respublikasi Markaziy banki rasmiy sayti.
7. www.ifrs.org - Moliyaviy hisobotning xalqaro standartlari Kengashi rasmiy sayti

## 4. “Bank ishi” fanidan YaDAK savollari

1. Aylanma mablag‘lar tarkibiga qaysi aktivlar kiradi?
2. Mijozning kreditga layoqatliligini baholashda qanday omil muhim hisoblanadi?
3. Qaysi koeffitsent korxonaning moliyaviy barqarorligi haqida eng ko'p ma'lumot beradi?
4. O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki qaysi organ oldida hisobdor hisoblanadii?
5. Kreditning shakllari qanday javobda to‘liq va aniq keltirilgan?
6. O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki pul-kredit siyosati qancha muddatga ishlab chiqiladi?
7. Mijozning kredit tarixi qanday ma'lumotlarni o'z ichiga oladi?
8. Agar korxona o'z aylanma mablag'larini oshirish maqsadida qisqa muddatli qarz olsa, bu qaror qanday oqibatlarga olib kelishi mumkin?
9. Moliyaviy iste’mol krediti qanday shaklda beriladi?
10. Markaziy bankning pul-kredit siyosati usullari qanday javobda noto‘g‘ri keltirilgan?
11. 2020-2025-yillarga mo’ljallangan “O’zbekiston Respublikasining bank tizimini isloh qilish strategiyasi to’g’risidagi” O’zbekiston Respublikasi Prezidentining farmoni qachondan boshlab kuchga kirgan?
12. Ssuda kapitallari bozorining nechta segmenti mavjud?
13. Pulning miqdoriy nazariyasi haqidagi ta’limot qachon va kim tomonidan ilgari surilgan?
14. Miqdoriy pul nazariyasining “tranzaksion varianti” ta’limoti asoschilari kimlar?
15. Qimmat kreditlar deganda ... ?
16. AQSh da muddati 1 yildan 8 yilgacha bo‘lgan kreditlar qanday kreditlar hisoblanadi?
17. Kreditlar ta’minlanganligiga ko‘ra nechta turga bo‘linadi?
18. O‘zbekistonda tijorat banklari kreditlari uchun qabul qilingan ta’minot summasi kredit bo‘yicha qarzdorlik summasiga nisbatan kamida necha foiz bo‘lishi lozim?
19. Kreditlar takror ishlab chiqarish jarayoniga xizmat ko‘rsatishiga ko‘ra nechta turlarga bo‘linadi?
20. Kontokorrent hisob varag‘i bo‘yicha qoldiq qancha vaqtda tahlil qilinadi?
21. Qimmatli qog‘ozlar kotirofkalanayotganda ularning kurs xatarini belgilab beruvchi qimmatli qog‘ozlar bozoridagi birja kursi o‘zgarishlari munosabati bilan qimmatli qog‘ozlarning garov qiymati birja qiymatining necha foizidan oshmasligi zarur?
22. Monometalizm tizimining asosiy xususiyati to‘g‘rikeltirilgan qatomi aniqlang?
23.“Kasanachilikni yanada rivojlantirishga oid qo’shimcha chora-tadbirlar to’g’risidagi” O’zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori qachondan boshlab kuchga kirgan?
24. “Kasanachilikni yanada rivojlantirishga oid qo’shimcha chora-tadbirlar to’g’risidagi” O’zbekiston Respublikasi Prezidentining qarorida o‘zini o‘zi band qilgan shaxslar shug‘ullanishi mumkin bo‘lgan qo‘shimcha faoliyat (ishlar, xizmatlar) turlari nechta?

25. Kreditlar muddatiga ko‘ra qanday turlarga bo‘linadi?
26. Ta’minot summasi kreditining asosiy qarz summasi va foizini to‘liq qoplashga yetadigan kreditlar qanday kreditlar hisoblanadi?
27. Tovarlarni kreditga sotish qanday narxlar bo‘yicha amalga oshiriladi?
28. Kreditlarning bahosi ... bozorida shakllanadi?
29. Germaniyada o‘rta muddatli kreditlar necha yil hisoblanadi?
30.“ Emissiya qilish” va “muomalaga pul chiqarish” terminlari та ’nosi jihatidan bir-biridan farqi mavjudmi?
31. Ta’minot summasi kreditning asosiy qarz summasi va foizini to‘liq qoplashga yetmaydigan kreditlar qanday kreditlar hisoblanadi?
32. O‘zbekistonda qanday muddatli kreditlar toifasi mavjud emas?
33. 2020-2025-yillarga mo’ljallangan “O’zbekiston Respublikasining bank tizimini isloh qilish strategiyasi to’g’risidagi” O’zbekiston Respublikasi Prezidentining farmoni doirasida 2025-yilga kelib umumiy kreditlash hajmida nobank kredit tashkilotlari ulushini joriy 0.35 foizdan qancha foizgacha oshirish belgilangan?
34.2022-2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O‘zbekistonning taraqqiyot strategiyasini “Insonga e’tibor va sifatli ta’lim yili”da amalga oshirishga oid Davlat dasturi to’g’risidagi O’zbekiston Respublikasi Prezidentining farmoni qachon kuchga kirgan?
35. Kredit bahosiga ko‘ra qanday turlarga bo‘linadi?
36. Iste’mol krediti shakllari tarkibi qanday?
37. Iste’mol krediti berish qoidalariga muvofiq iste’mol krediti shartnomasi bo‘yicha qanday shartlar asosida beriladi?
38. Overdraft nimaning alohida shakli hisoblanadi?
39. Iste’molchi moliyaviy iste’mol krediti olishi to‘g‘risida iste’mol tovarlarini ishlab chiqaruvchi korxonani qanday ogohlantirishi kerak?
40. Qarz oluvchidan tushgan barcha mablag‘lar qaysi hisob varaqqa kiritiladi?
41. O‘zbekistonda 2 yilga muddatga berilgan kreditlar qanday muddatli kreditlar hisoblanadi?
42.“Oilaviy tadbirkorlikni rivojlantirish dasturlari doirasida kreditlar ajratishni takomillashtirish hamda aholining doimiy daromad manbalarini ko’paytirishga doir qo’shimcha chora-tadbirlar to’g’risida” O’zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining qaroriga qachon kuchga kirdi ?

43. “Oilaviy tadbirkorlikni rivojlantirish dasturlari doirasida kreditlar ajratishni takomillashtirish hamda aholining doimiy daromad manbalarini ko’paytirishga doir qo’shimcha chora-tadbirlar to’g’risida” O’zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining qaroriga muvofiq qaysi banklar vakolatli banklar deb yuritildi ?
44. Kontokorrent hisob varaqi amal qiladigan muddat nechchi oydan oshmasligi kerak?
45. Xo‘jalik yurituvchi sub’yektlarni alohida qarz hisob varag‘idan "kredit liniyasi ochmasdan" kreditlash qanday yo‘l bilan amalga oshiriladi?
46. Kredit ta'minotining asosiy maqsadi nima?
47. Kafillik nima?
48. Garov nima?

49. Moliyaviy natijaning eng asosiy elementlari …?
50. “O’ZBEKISTON – 2030” strategiyasi to’g’risidagi O’zbekiston Respublikasi Prezidentining farmoni qachon va qaysi buyruq asosida ma’qullangan ?
51. Qaysi biri garov ta'minotining turi emas?
52. Kredit ta'minotida kafillikning afzalligi nima?
53. Garov mulkining qiymati qanday aniqlanadi?
54. Kredit ta'minoti sifatida qaysi qimmatli qog'ozlar ishlatilishi mumkin?
55. Kredit tahlilida qaysi koeffitsent mijozning to'lash qobiliyatini eng yaxshi ifodalaydi?
56. Mijozning kreditga layoqatliligini baholashda foydalaniladigan "debt service coverage ratio (DSCR)" ning maqsadi nima?
57. Kredit tahlilida qo'llaniladigan "current ratio" nima haqida ma'lumot beradi?
58. Qaysi koeffitsent mijozning kredit tarixi va to'lov qobiliyatini eng yaxshi ko'rsatadi?
59. Kreditning qanday turlari mavjud?
60. Qaysi holatda garovga qo'yilgan mulk bank tomonidan sotilishi mumkin?
61. Kafillikning asosiy kamchiligi nima?
62. Kredit oluvchi kredit muddati davomida garovga qo'yilgan mulkdan foydalana oladimi?
63. Kredit ta'minoti qaysi hollarda bekor qilinishi mumkin?
64. Kredit ta'minoti sifatida foydalaniladigan kafillik shartnomasi qanday xususiyatlarga ega?
65. Kredit oluvchining garovga qo'yilgan mulkini sug'urtalash amaliyoti qanday nomlanadi?
66. Kredit ta'minoti sifatida ishlatiladigan garovning qanday turlari mavjud?
67. Qanday holatlarda kredit ta'minoti kredit summasidan ortiq bo'lishi mumkin?
68. Kafillik ta'minotining asosiy cheklovi nima?
69. Aylanma mablag‘larning joriy majburiyatlarga nisbati nima haqida ma'lumot beradi?
70. Mijozning kredit tarixini tekshirish nima uchun zarur?
71. Qarz majburiyatlari va daromad nisbati nima haqida ma'lumot beradi?
72. Kredit ta'minotisiz beriladigan kreditlar qanday xavflarni o'z ichiga oladi?
73. Garovga qo'yilgan mulk kimning mulki hisoblanadi?
74. Tijorat bankining kredit siyosati nima asosida shakllantiriladi?
75. Kreditlash jarayonining birinchi bosqichi nima?
76. Agar korxona aylanma mablag‘larni oshirish maqsadida qisqa muddatli qarz olsa, bu qaror qanday natija berishi mumkin?
77. Likvid aktivlatr nisbati qanday ahvolda ahamiyatli?
78. Kredit tarixi nima uchun muhim?
79. Qaysi hujjat kredit shartnomasining asosiy qismi hisoblanadi?
80. Banklar kredit berishda qaysi xavflarni inobatga oladi?
81. Kreditlashning qaysi bosqichida kredit ta'minoti baholanadi?
82. Kredit shartnomasi qachon kuchga kiradi?
83. Kreditlash jarayonida bank qanday ma'lumotlarni o'rganadi?
84. Foiz stavkalari qanday omillarga asoslanadi?

85. Ffqat kredit summasiga
86. Kreditlash jarayonining oxirgi bosqichi nima?
87. Kredit ta'minoti nima uchun kerak?
88. Kredit siyosatida qaysi masalalar ko'rib chiqiladi?
89. Kreditlash jarayonida kredit analizining asosiy maqsadi nima?
90. Kredit siyosatining o'zgarishi qaysi omillarga bog'liq?
91. Kredit ta'minoti sifatida qabul qilinadigan eng keng tarqalgan aktivlar qaysilar?
92. Kreditlash jarayonida qanday qilib kredit xavfi kamaytiriladi?
93. Agar korxona o'z aylanma mablag'larini oshirish uchun joriy qarz olsa, bu qaror qanday moliyaviy ko'rsatkichlarga ta'sir qiladi?
94. Aylanma mablag‘lar nima?
95. Kreditga layoqatlilikni baholashda nima uchun mijozning daromadi muhim?
96. Qaysi ko'rsatkich korxonaning qisqa muddat ichida majburiyatlarni bajarish qobiliyatini ko'rsatadi?
97. Kredit siyosatining asosiy maqsadi nima?
98. Kredit berish jarayonida mijozlarga qanday maslahatlar berilishi kerak?
99. Qaysi qaror Markaziy bank tomonidan belgilanadi va banklarning foiz stavkalari uchun muhimdir?
100. Inflyatsiya darajasi banklarning qaysi turdagi foiz stavkalariga ta'sir qiladi?
101. Qaysi holatda banklar yuqori foiz stavkasini taklif qilishadi?
102. Omonatlar bo'yicha past foiz stavkalarini qanday holatlarda kuzatish mumkin?
103. Banklar qanday holatlarda kreditlar bo'yicha foiz stavkasini pasaytiradi?
104. Banklar omonat va kreditlar bo'yicha foiz stavkalari farqini nima deb ataydi?
105. Inflyatsiya darajasining oshishi banklarning qaysi foiz stavkalari o'sishiga olib keladi?
106. Banklar qanday qilib o'z foiz siyosatini belgilaydilar?
107. Tijorat banklarining foiz siyosatida "risk-based pricing" nima?
108. Tijorat bankining aktiv va passiv operatsiyalari orasidagi foiz stavkalari farqi nimani anglatadi?
109. Markaziy bankning asosiy foiz stavkasining oshirilishi banklar uchun qanday oqibatlarga olib keladi?
110. Tijorat banklari qanday qilib foiz siyosatini iqtisodiyotdagi o'zgarishlarga moslashtiradi?
111. Qaysi faktor tijorat bankining omonatlari bo'yicha foiz stavkalarini belgilashda muhim ahamiyatga ega?
112. Inflyatsiya darajasi oshganda, tijorat banklari qanday strategiyani qo'llashi mumkin?
113. Tijorat banklari omonatlari bo'yicha yuqori foiz stavkalarini taklif qilishining asosiy sababi nima?
114. Tijorat banklari qanday qilib foiz siyosatini iqtisodiy sikllarga moslaydi?
115. Banklar qanday qilib foiz siyosati orqali likvidlikni boshqaradi?
116. Foiz siyosatida "spread"ning kengayishi bank uchun qanday ma'noga ega?
117.Banklar qachon omonatlari bo'yicha past foiz stavkalarini taklif qiladi?
118. Tijorat banklari o'z foiz siyosatini qanday qilib xalqaro moliyaviy sharoitlarga moslaydi?

119.Berilgan kredit bo'yicha bank manfaatlarini himoya qilish mexanizmlaridan biri-bu?
120. Bank mahsulotlari ta'minotining barcha shakllari nechta turga bo'linadi?
121. Shartnoma bo'yicha majburiyatlarni bajarishning eng samarali usullaridan bo'lib, banklarda eng ko'p qo'llaniladigan ta'minoti turi bu...?
122. Garovga qo'yiladigan mol-mulk, jismoniy yoki yuridik shaxsning kafilligi, sug'urta kabilar kredit ta'minotining qaysi turiga kiradi?
123. Garov bahosi kredit summasidan o'rtacha necha foizga ko'proq bo'lishi kerak?
124.Kafil bilan kreditor o'rtasidagi bitim...?
125. Bank kafolati-bu?
126.Bank depoziti...?
127.Faqatgina, qaysi tashkilot garov mulkidan boshqa shaxslarning foydalanishiga cheklov qo'yishi mumkin?
128. Garov mulki bahosi kredit summasidan ancha baland bo'lsa, uni navbatdagi kreditga ham garovga qo'yish huquqi qaysi qonunda belgilangan?
129.Garov reestriga hozirga qadar necha mingdan ortiq yozuv kiritgan?
130.Qisqa muddatli kreditla nechta asosiy ob'yektni kreditlashga yo'naltiriladi?
131. Markaziy bank boshqaruvining "Bank hisobvaraqlarini ochish, yuritish va yopish tartibi to'g'risidagi yo'riqnomani tasdiqlash haqida"gi qarori qachon ro'yxatdan o'tkazildi?
132. Bank hisobvarag'i deganda nimani tushunasiz?
133. Talab qilib olinguncha depozit hisobvaraqi keltirilgan qatorni aniqlang?
134. Jamg'arma depozit hisobvaraqi nima?
135. Muddatli depozit hisobvaraq nima ?
136. Kredit shartnomasi deganda nimani tushunasiz?
138. Haq evaziga tuziladiga shartnoma- bu?
140. Kreditlash jarayoni nechta bosqichlardan iborat?
141. Pul emissiyasini tartibga solish, milliy pul birligining valyuta kursi, kredit foizi, soliq stavkalari va boj ta'riflarini iqtisodiyotga ta'sir ko'rsatishning asosiy usullari deb biluvchilar kimlar?
142. "AQShning 1867-1960-yillarda pul tarixi" nomli kitobida AQShdagi Buyuk depressiyaning asosiy sababchisi nima ekanligi ko'rsatilgan?
143. Ayni paytda Markaziy bank qanday siyosatining asosiy maqsadini ikki xil tushunilishini oldini olish va uning faoliyati asosiy yo'nalishini aniq belgilab olish maqsadida qonunchilikka tegishli o'zgartirishlar kiritilishi ko'zda tutilgan?
144. Rivojlangan va rivojlanayotgan davlatlar markaziy banklari tomonidan keng qo'llanilayotgan usullar nimalarni o`z ichiga oladi?
145. Pul massasining YaIM nominal hajmiga nisbatan qanday darajada o'sishi inflyatsiya bosimining sezilarli kuchayishini oldini olishga xizmat qildi?
146. Dollarizatsiya darajasi yuqori bo'lgan hamda moliya bozorlari rivojlanish bosqichida turgan mamlakatlarda qanday qiyinchiliklarga duch keladilar?
147. _____ targetlash rejimi milliy valyuta ayirboshlash kursini past va barqaror inflyatsiya darajasiga ega rivojlangan davlatlar valyutasiga bog'lashni nazarda tutadi?
149. Nominal ayirboshlash kursi qat'iy belgilanadigan sharoitda _____kursining

oshishi to‘lov balansining yomonlashishiga va iqtisodiyotda deval’vatsion xatarlarning ortishiga olib keladi?
150. Pul-kredit siyosatining qaysi rejimida markaziy bank tomonidan inflyatsiyaning o‘rta muddatli maqsadli darajasi e’lon qilinadi?
151. _____ targetlashga o‘tish pul-kredit siyosatining barcha asosiy yo‘nalishlarini tubdan qayta ko‘rib chiqish va takomillashtirishni talab qiladi?
152. Nimaning past va barqaror darajasi aholi hamda yuridik shaxslar omonatlarini uzoq muddatli investitsiyalarga aylanishi uchun kerakli sharoit yaratadi hamda ichki bozordagi narxlar nomutanosibligini kamaytirib mavjud iqtisodiy resurslarning samarali taqsimlanishiga xizmat qiladi?
153. Amaldagi O‘zbekiston Respublikasining “O‘zbekiston Respublikasining Markaziy banki to‘g‘risida”gi Qonuniga ko‘ra, Markaziy bankning bosh maqsadi nimani ta’minlash hisoblanadi?
154. Iqtisodiyotda inflyatsion xatarlar kuchayganda, Markaziy bank qanday tarzda foiz stavkalarini oshirish orqali pul-kreditni qat’iylashtiradi?
155. Ikki pogonali bank tizimining yuqori pogonasi bosh maqsadi ….
156. Bank tizimini shakllantirishning uchinchi bosqichida nimalar ko’zda tutilgan?
157. Qonunda O‘zbekiston Respublikasi Markaziy bankiga ta’qiqlangan faoliyat turlarini toping?
158. O‘zbekiston Respublikasi Markaziy banki pul-kredit siyosatini amalga oshiruvchi sifatida uning asosiy yo‘nalishlarini ishlab chiqadi va qachon kimga axborot beradi?
159. O‘zbekiston Respublikasida Markaziy bank o‘rnatgan qoidalarga asosan, quyidagi aktivlarni garovga olgan holda 3 oygacha bo‘lgan muddatda kreditlar berishi mumkin…….?
160. Banklar va ularning filiallari iqtisodiy me’yorlarni buzgan taqdirda Markaziy bank ularga qanday chora ko’radi?
161. Banklarda xom-ashyo bo‘lib nimalar hisobblanadi?
162. Tijorat banklari passiv operatsiyalar bo’ycha nimalar shaklanadi?
163. Tijorat banklari aktiv operatsiyalar bo’ycha nimalar shaklanadi?
164. Lombard tashkilotlari bu- …?
165. Mikrokredit tashkilotlari bu- …?
166. Bank aktivlari manbasini qaysi operatsiya evaziga tashkil etadi?
167. O‘zbekiston Respublikasining “Banklar va bank faoliyati to‘g‘risida»gi qonunining 1-moddasiga asosan bank quyidagi faoliyat turlari amalga oshiradi?
168. Marja bu- ?
169. Buyumlarni garovga qo‘yib kredit berish birinchi marta 15-asrda … chiqqan sudxo‘rlar tomonidan joriy etilgan?
173. Mikrokredit tashkilotlari tomonidan jismoniy shaxslarning solidar guruhiga qo‘yiladigan talablarga ko’ra guruh a’zolarining soni necha kishidan kam bo‘lmasligi kerak?
175. Qimmatli qog’oz emitentlari nechchi guruhga bo’linadi?
176. Qimmatli qog‘ozlar muomalada bo‘lish hududiga ko‘ra qanday turlarga

bo'linadi?
177. Fond birjasidagi qimmatli qog'ozlar bilan operatsiyalarni shartli ravishda nechta turga bo'lish mumkin?
178. Mijozning topshirig'iga asosan va uning pul mablag'lari evaziga amalga oshiriladigan operatsiyalar?
179. Fond bozorida emitentlarga ko'rsatiladigan xizmat turi?
180. Kredit muddati qancha bo'lishi kerak?
181. Kredit olganlik xususiyatlari qanday belgilanadi?
182. Kredit muddatidagi o'zgarishlar qanday amalga oshiriladi?
183. Kreditning asosiy shartlari qaysi narsalar bo'lishi kerak?
184. Giperinflyatsiya sharoitida pul muomalasi qanday holatda boladi?
185. Sudraluvchi inflyatsiyaning yillik darajasi necha foizni tashkil etadi?
186. Quyidagilardan qaysi biri inflyatsiyaning shakliga kirmaydi?
187. Inflyatsiyaga qarshi qanday siyosat mavjud?
188. Oilaviy tadbirkorlikni rivojlantirish dasturi doirasida aholiga jalb qilinadigan kreditlar miqdori?
189. 2023-yilda mamlakat miqyosida oilaviy tadbirkorlikni rivojlantirish maqsadida jami ajratilgan mablag'lar hajmi?
190. 2023-yilda Jahon bankining "Biznes yuritish" reytingidagi past ko'rsatkichlar
191. Markaziy bank yuqori inflatsiyani jilovlash hamda moliyaviy barqarorlikni ta'minlash uchun qanday siyosat olib boradi?
192. Markaziy bank iqtisodiyotni qoshimcha stimul berish uchun qanday monetar siyosatni olib boradi?
193. Yumshoq monetar siyosatda asosiy stavka qanday o'zgaradi?
194. Monetar siyosat nima?
195. Monetarizm qaysi tildan olingan va qanday ma'nosi anglatadi?
196. Kim tomonidan "AQSH ning 1867-1960-yillarda pul tarixi" kitobi 1963-yilda bosib chiqarilgan?
197. "Bandlik, foiz va pulning umumiy nazaryasi" (1936) asari kimlarning asosiy tamoyili hisoblanadi?
198. 2022-yil mart oyida Markaziy bankning yillik asosiy stafka necha foizni tashkil qilgan?
199. Xazina majburiyatlari bo'yicha foiz stavkalari qanday belgilanishi mumkin va bu stavkalar qanday omillarga bog'liq?
200. Aksiya bozoridagi likvidlik darajasi nimaga bog'liq?

## TAVSIYA ETILADIGAN ADABIYOTLAR


1. Frederik S. Mishkin. The economics of money, banking and financial markets Pearson Education Limited. 2013. 695 pages.
2. Abdullayeva Sh. Z. Azizov U. U. Bank ishi. Darslik. 1- qism- T.; Iqtisod-moliya, 2019 y. 732 b.
3. Abdullaeva Sh. Z. va b. ‘ Pul va banklar’ Darslik. T.; -‘IQTISOD-MOLIYA’, 2019 y. -628 b.
4. Банковские дело: учебник/ О Лаврушин. Н. И. Валенцева ( и другие) под ред Лаврушина
5. Omonov A. A. QoraliyevT.M. " Pul va banklar" darslik T.: " IQTISOD-MOLIYA" 2019 y
6. Владимирова. М. А. Деньги кредит банки: учеб пособие/ М.П. Владимирова. - 3-е изд, перераб. И доп. - М.: КНОРУС, 2017 245с
7. O’zbekiston Respublikasi Prezidentining 12 may 2020 yildagi “2020-2025 yillarga mo'jallangan O’zbekiston Respublikasining bank tizimini isloh qilish strategiyasi to’g’risida”gi Farmoni
8. O’zbekiston Respublikasining "Markaziy bank to’g'risidagi" Qonuni 2019 yil. 15 noyabr